

Aftale om udmøntning af ramme til investeringer i renere drikkevand

Aftalen er indgået mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative
Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre

Aftale om udmøntning af ramme til investeringer i renere drikkevand

03. april 2025

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre blev med *Aftale om Deludmøntning af Grøn Fond* af 15. april 2024 enige om at afsætte en ramme på 103 mio. kr. årligt i 2026-2027 (2025-priser) til investeringer i renere drikkevand. Det fremgik af aftalen, at den nærmere udmøntning af rammen skulle aftales senere blandt aftalepartierne pba. et oplæg fra regeringen.

I Danmark henter vi størstedelen af vores drikkevand fra grundvandet. Kvaliteten af det danske drikkevand er generelt god, men et stigende antal fund af sprøjtemiddelrester og andre miljøfremmede forurenende stoffer i grundvandet viser, at der i sårbare og strategisk vigtige områder er behov for en stærk målrettet beskyttelse.

Det gør sig særligt gældende på eksempelvis de små øer, hvor der er få til at dele regningen og færre muligheder for at etablere nye boringer samt områder af stor strategisk vigtighed, for eksempel områder hvorfra der indvindes drikkevand til store byer.

Drikkevandsfonden er et vigtigt og efterspurgt instrument til at sikre beskyttelsen af drikkevandet i disse områder. Drikkevandsfondens tilskudspuljer har i perioden 2022-2024 haft en overansøgning på samlet 120 mio. kr. ift. det afsatte beløb og der har været stor opbakning til tilskudspuljerne blandt bl.a. vandselskaber, kommuner og interesseorganisationer. Derudover viser erfaringer fra 2022-2024, at projekterne, ud over drikkevandsbeskyttelse, i høj grad også bidrager til mere skovrejsning, omlægning til økologi samt natur- og biodiversitetsformål. Drikkevandsfondens tilskudspulje til medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse yder maksimalt tilskud på 40 pct. af projekternes omkostninger, hvorfor kommuner, vandforsyninger og vandsamarbejder også medfinansierer projekterne, og der således opnås stor drikkevandsbeskyttelse for pengene.

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre er enige om at udmønte rammen til investeringer i renere drikkevand til en forlængelse, og forøgelse, af Drikkevandsfonden.

Forøgelse af drikkevandsfonden

Med Aftale om Finanslov for 2022 blev der afsat 170 mio. kr. til oprettelsen af en Drikkevandsfond i 2022-2025. Drikkevandsfondens formål er todelt. Dels finansieres to tilskudspuljer til målrettet grundvandsbeskyttelse, og dels finansieres vidensarbejde på drikkevandsområdet.

Drikkevandsfondens tilskudspuljer giver tilskud til målrettet drikkevandsbeskyttelse i de udsatte og strategisk vigtige områder for den nuværende og fremtidige

drikkevandsforsyning. Det sker gennem to tilskudspuljer. Med tilskudspulje til sløjfning af ubenyttede borer, kan private borgere søge om tilskud til sløjfning af ubenyttede brønde og borer, der udgør en direkte forureningsrisiko for grundvandet.

Med tilskudspulje til medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse kan kommunalbestyrelser, vandforsyninger og vandsamarbejder, herunder også private virksomheder, søge om midler til beskyttelse af strategisk vigtige indvindingsområder i form af bl.a. opkøb af jord til skovrejsning, etablering af ny natur eller omlægning til økologi.

Drikkevandsfondens vidensarbejde bidrager til at styrke vidensgrundlaget om behovet for beskyttelse af drikkevandet og vurderinger af den hidtidige indsats. Drikkevandsområdet er en dynamisk størrelse, og vi bliver hele tiden klogere på, hvordan vandet bevæger sig i undergrunden. Der er derfor fortsat behov for viden om kilder til forurening af drikkevandet, og hvordan fremtidens forvaltning af drikkevandsressourcen håndteres mest effektivt.

Aftalepartierne er derfor enige om, at afsætte 92,0 mio. kr. i 2026 og 98,0 mio. kr. i 2027 til en forlængelse af Drikkevandsfondens tilskudspuljer.

Heraf afsættes 4 mio. kr. årligt i 2026-2027 til tilskud til sløjfning af brønde og borer, mens de resterende 88 mio. kr. i 2026 og 94 mio. kr. i 2027 afsættes til tilskudspuljen til medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse. Der informeres om puljen til kommunerne med henblik på en bred geografisk spredning i landet.

Tilskudskriterierne i tilskudspuljen til medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse justeres, så midlerne kan prioriteres i de sårbare grundvandsdannende områder, der identificeres på landsplan i 2024-2026, ligesom midlerne fortsat gives til indsatser på sårbare arealer og prioriteres i strategisk vigtige områder, herunder områder, hvor der er få til at dele udgifterne, f.eks. på små øer eller i landdistrikterne. Herved opnås et todelt formål: Drikkevandsbeskyttelse, der også bidrager til andre miljøfremmende initiativer såsom skovrejsning og klimamål, økologi, natur- og biodiversitet og flere rekreative arealer, samt reduktion af stigninger i vandtaksten hos forbrugere og mindre erhverv. Aftalepartierne er enige om at der, såfremt kriterierne er opfyldt, skal være blik for den geografiske spredning ifm. tildelingen af midlerne, så danskere i hele landet kan mærke forbedringerne.

Endvidere er aftalepartierne enige om, at afsætte 11,0 mio. kr. i 2026 og 5,0 mio. kr. i 2027 til fortsættelse af vidensarbejde under Drikkevandsfonden, mhp. fortsat at styrke vidensgrundlaget om behovet for beskyttelse af drikkevandet.

Aftalepartierne vil på baggrund af en ansøgningsrunde og et fagligt oplæg fra Miljø- og Ligestillingsministeriet aftale den konkrete udmøntning af tilskudsmidlerne.

Aftalepartierne er endvidere enige om at følge indsatsen for beskyttelse af vores drikkevand nøje og vil drøfte yderligere tiltag, hvis ikke fremtidssikringen af vores drikkevand sker i et tilstrækkeligt højt tempo.